

OBSAH

Předmluva	10
1 Úvod	12
1.1 Hodnocení úrovně důkazů	14
2 Epidemiologie cévních mozkových příhod a dělení	16
2.1 Epidemiologie cévních mozkových příhod	16
2.2 Dělení cévních mozkových příhod	20
2.2.1 Typy cévních mozkových příhod	21
2.2.2 Subtypy ischemických cévních mozkových příhod	21
3 Management přednemocniční péče	36
4 Diagnostika cévních mozkových příhod	38
4.1 Radiodiagnostické metody (<i>Jiří Tesař, Zdeněk Trávníček</i>)	38
4.1.1 Úvod	38
4.1.2 Počítačová tomografie mozku	39
4.1.3 Magnetická rezonance	55
4.1.4 Angiografie mozkových cév (digitální subtrakční angiografie – DSA)	61
4.1.5 Blízká budoucnost zobrazovací diagnostiky u CMP	63
4.2 Neurosonologie v diagnostice CMP (<i>Daniel Školoudík, Daniel Václavík, Ondřej Škoda</i>)	66
4.2.1 Úvod	66
4.2.2 Duplexní vyšetření přívodních mozkových tepen	68
4.2.3 Transkraniální dopplerovská sonografie (TCD)	71
4.2.4 Transkraniální barevná duplexní monografie (TCCD)	74
4.2.5 Novinky v neurosonologii	79
4.3 Metody nukleární medicíny v diagnostice CMP (<i>Jiří Bakala</i>)	88
4.3.1 Úvod	88
4.3.2 Vyšetření rCBF metodou SPECT	89
4.3.3 Vývoj vyšetřovacích metod nukleární medicíny	98
4.4 Pozitronová emisní tomografie (PET)	101
4.4.1 Úvod	101
4.4.2 Indikace vyšetření	102
4.5 Souhrn diagnostických testů u akutního iktu	103
4.6 Škály hodnotící neurologické a funkční postižení	103
5 Ischemické cévní mozkové příhody	110
5.1 Rizikové faktory ischemického iktu a primární prevence	111
5.1.1 Rizikové faktory neovlivnitelné	112
5.1.2 Rizikové faktory ovlivnitelné	114
5.1.3 Ostatní a nejednoznačně prokázané rizikové faktory	134
5.2 Etiologie ischemického iktu a onemocnění asociovaná s iktem	152
5.2.1 Embolizace do mozku ze srdce nebo aortálního oblouku	152
5.2.2 Porucha cerebrální perfuze a arterioarteriální embolizace	154
5.2.3 Arteriální trombóza	156

5.2.4	Spontánní karotická disekce	157
5.2.5	Genetická onemocnění asociovaná s ischemickým iktem	158
5.2.6	Mozková žilní trombóza	159
5.2.7	Hematologické poruchy a ischemický iktus	162
5.2.8	Nemoci spánku a iktus	162
5.2.9	Léky indukované cévní mozkové příhody	164
5.3	Lokalizace ischemických lézí a hlavní klinické syndromy	165
5.3.1	Supratentoriální infarkty	165
5.3.2	Infarkty v infratentoriálních cévních povodích	168
5.3.3	Vertebrobazilární insuficience	176
5.4	Patofyziologie ischemického iktu	178
5.4.1	Cévní zásobení mozku	178
5.4.2	Autoregulace a fokální ischemie	193
5.4.3	Endotel – jeho úloha v patofyziologii iktu	197
5.4.4	Ateroskleróza	208
5.4.5	Hemostáza, trombóza, fibrinogen	219
5.4.6	Úloha buněčných elementů v patofyziologii mozkové ischemie	225
5.4.7	Vaskulární biologie	233
5.4.8	Ischemický polostín (penumbra) a reperfuční poranění, oxidační stres	238
5.4.9	Zánik buněk v ischemickém ložisku – nekróza a apoptóza	251
5.5	Léčba ischemického iktu	261
5.5.1	Diagnosticko-léčebný postup po příjezdu do nemocnice	261
5.5.2	Jednotky intenzivní péče (JIP) event. iktové jednotky (IJ, stroke units)	261
5.5.3	Preventivní opatření, léčba komplikací a komorbidit	267
5.5.4	Specifická léčba ischemického iktu	280
5.5.5	Léčba subakutní a chronické fáze ischemického iktu	319
5.6	Lékové interakce u iktu a léčiva nevhodná ve stáří (<i>Zbyněk Kalita</i>)	330
5.7	Sekundární prevence ischemických cévních mozkových příhod/TIA	334
5.7.1	Úvod	334
5.7.2	Zásady sekundární prevence ischemické CMP	335
5.7.3	Sekundární medikamentózní prevence	337
5.7.4	Chirurgická sekundární prevence	387
6	Hemoragické cévní mozkové příhody	424
6.1	Intrakraniální hemoragie	424
6.1.1	Úvod	425
6.1.2	Rizikové faktory a etiologie	426
6.1.3	Patofyziologie nitrolebního krvácení	427
6.1.4	Příčiny spontánních intrakraniálních hemoragií	428
6.1.5	Diagnostika, klinika a dělení	429
6.1.6	Management intrakraniálních hemoragií	431
6.1.7	Intrakraniální hemoragie podle lokalizace	436
6.1.8	Výsledný stav po ICH	442
6.1.9	Hemoragická transformace	443
6.2	Subarachnoidální hemoragie (SAH)	443
6.2.1	Incidence a prevalence	444
6.2.2	Příčiny a rizikové faktory spontánní SAH	444
6.2.3	Prognóza a klinický obraz	446
6.2.4	Diagnóza	448
6.2.5	Management subarachnoidální hemoragie	450
6.2.6	Komplikace SAH a následné stavy	454
6.3	Zdroje krvácení	461
6.3.1	Aneurysmata	461
6.3.2	Intrakraniální vaskulární malformace (IVMs)	470

7	Rehabilitace motorických řečových poruch po cévní mozkové příhodě	486
7.1	Rehabilitace po cévní mozkové příhodě (<i>Eva Vaňásková</i>)	486
7.1.1	Úvod	486
7.1.2	Testování	489
7.1.3	Terapie	494
7.1.4	Závěr	503
7.2	Získaná dysartrie a její léčba (<i>Irena Šáchová</i>)	506
7.2.1	Charakteristika poruch řeči – rozdělení typů získané dysartrie	507
7.2.2	Logopedická diagnostika získané dysartrie	509
7.2.3	Komplexní logopedické vyšetření pacienta se získanou dysartrií	510
7.2.4	Terapie získané dysartrie	511
8	Následné stavy po akutní ischemické cévní mozkové příhodě	516
8.1	Deprese a CMP	516
8.1.1	Etiologie	518
8.1.2	Patofyziologie poiktové deprese	519
8.1.3	Epidemiologie	519
8.1.4	Prevence	520
8.1.5	Diferenciální diagnóza	520
8.1.6	Prognóza a komplikace	520
8.1.7	Léčba	521
8.2	Vaskulární demence	522
8.2.1	Epidemiologie vaskulární demence	522
8.2.2	Etiologie a rizikové faktory vaskulární demence	523
8.2.3	Definice vaskulární demence	524
8.2.4	Patogeneze vaskulární demence	524
8.2.5	Klasifikace vaskulární demence	525
8.2.6	Diagnostika vaskulární demence	526
8.2.7	Vztah leukoaraiózy a vaskulární demence	528
8.2.8	Binswangerova choroba	529
8.2.9	Vztah AD a vaskulární demence	529
8.2.10	Jaké jsou současné problémy diagnostiky a hodnocení vaskulární demence	530
8.2.11	Jaká je úloha hypertenze při vzniku vaskulárního kognitivního postižení a vaskulární demence?	531
8.2.12	Léčba	533
8.2.13	Shrnutí	533
8.3	Epileptické záchvaty, epileptický status a epilepsie	534
8.4	Centrální poiktová bolest (CPSP)	535
8.5	Spasticita	535
8.6	Poruchy dýchání ve spánku po iktu	537
8.7	Jiné málo obvyklé následky po iktu	538
9	Organizace péče a doporučení	543
9.1	Edukace obyvatelstva a zdravotníků	543
9.2	Organizace péče	545
9.3	Doporučení přijatá Českou lékařskou společností k problematice iktů	546
9.3.1	Doporučení pro léčbu a diagnostiku cévních onemocnění mozku (verze 2002)	546
9.3.2	Diagnostika a léčba pacientů s mozkovým infarktem – standard léčebného plánu (<i>Robert Mikulík, Jiří Neumann, Daniel Školoudík, Daniel Václavík</i>)	557
9.3.3	Doporučený postup pro diagnostiku a léčbu pacientů po tranzitorní ischemické atace (<i>Jiří Neumann, Robert Mikulík, Daniel Václavík, Daniel Školoudík</i>)	571
9.3.4	Standard pro podání systémové trombolýzy pacientům s akutním mozkovým infarktem (<i>Daniel Školoudík, Michal Bar, Robert Mikulík, Daniel Václavík, Jiří Neumann, Roman Herzog, Ondřej Škoda, Zbyněk Kalita, Jiří Polívka</i>)	581

10	Sociální a farmakoeconomické aspekty CMP (Igor Ulč)	592
10.1	Váha CMP jako poruchy zdraví pro společnost	592
10.2	Farmakoeconomická analýza CMP	595
Přehled použitých zkratk		603
Seznam obrázků		606
Medailonek autora		612
Rejstřík		614